31989L0397

1989 6 30 *EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS* L 186/23

TARYBOS DIREKTYVA
1989 m. birželio 14 d.
dėl oficialios maisto produktų kontrolės

(89/397/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 100a straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ([1]),

bendradarbiaudama su Europos Parlamentu ([2]),

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([3]),

kadangi prekyba maisto produktais yra vienas svarbiausių bendrosios rinkos aspektų; kadangi visos valstybės narės privalo stengtis apsaugoti savo piliečių sveikatą ir ekonominius interesus; kadangi sveikatos apsaugai turi būti suteiktas besąlygiškas prioritetas ir kadangi dėl to maisto produktų kontrolė turi būti suderinta ir veiksmingesnė;

kadangi vis dėlto tokios kontrolės nacionalinių teisės aktų skirtumai sudaro kliūčių laisvam prekių judėjimui;

kadangi dėl to būtina suderinti šiuos teisės aktus;

kadangi, visų pirma, turi būti suderinti bendrieji principai, reglamentuojantys tokią kontrolę;

kadangi bendriesiems principams papildyti prireikus vėliau gali būti priimtos papildomos konkrečios nuostatos;

kadangi šios direktyvos objektas yra maisto produktų atitikties atitinkamiems teisės aktams patikra; kadangi šiuose teisės aktuose yra nuostatų dėl sveikatos, sudėties ir kokybės taisyklių, skirtų vartotojų ekonominiams interesams apsaugoti ir vartotojams informuoti, bei sąžiningų komercinių sandorių;

kadangi tuo pat metus reikėtų kontroliuoti maisto produktus, medžiagas ir gaminius, skirtus liestis su tokiais maisto produktais;

kadangi siekiant sukurti vidaus rinką, maisto produktai, kuriuos ketinama vežti per Bendrijos vidaus sienas, turi būti tikrinami taip pat atidžiai, kaip ir tie, kurie skirti parduoti pagaminusioje valstybėje narėje;

kadangi todėl iš principo kontrolė turi būti pagrįsta valstybėse narėse galiojančiomis nuostatomis; kadangi vis dėlto šis principas neturėtų būti taikomas tada, kai kontrolės institucijai atitinkamomis priemonėmis, įskaitant komercinių dokumentų pateikimą, įrodoma, kad konkretus produktas yra skirtas siųstu į kitą valstybę narę ir atitinka toje valstybėje narėje galiojančias nuostatas;

kadangi, norint, kad patikrinimai būtų veiksmingi, jie turi būti atliekami reguliariai; kadangi jie neturi būti ribojami dėl tikrinamo objekto, etapo ar atlikti patogaus laiko, ir kadangi jie turi būti atliekami tinkamiausia forma, kad būtų garantuotas jų veiksmingumas;

kadangi, norint garantuoti, kad kontrolės procedūros nebūtų apeinamos, būtina numatyti, kad valstybės narės negalėtų nevykdyti produkto kontrolės, remdamosi tuo, jog jis skirtas eksportui už Bendrijos ribų;

kadangi inspektoriams turi būti suteikti atitinkami įgaliojimai;

kadangi, nors įmonės neturėtų turėti teisės prieštarauti atliekamai kontrolei, kita vertus, jų teisėtos teisės turi būti apsaugotos, ypač teisė į gamybos slaptumą ir teisė paduoti skundą;

kadangi už maisto produktų kontrolę atsakingos institucijos įvairiose valstybėse narėse gali būti skirtingos; kadangi todėl pageidautina skelbti kiekvienos valstybės narės kompetentingų šios srities institucijų sąrašą, nurodant kokią teritoriją apima jų įgaliojimai, ir patvirtintų laboratorijų, atliekančių kontrolės analizes, sąrašą;

kadangi oficiali kontrolė turėtų veiksmingai padėti užkirsti kelią maisto produktų teisės pažeidimams; kadangi šiam tikslui pasiekti turėtų būti parengtos programos, paremtos atitinkamais kriterijais;

kadangi, nors pirminis valstybių narių uždavinys yra savų kontrolės programų rengimas, siekiant sukurti vidaus rinką ir jai veikti, būtina pasirengti Bendrijos lygiu koordinuojamų programų vykdymui;

([1]) OL C 20, 1987 1 27, p. 6, OL C 88, 1987 4 5, p. 14 ir OL C 131, 1989 5 27, p. 6.
([2]) OL C 345, 1987 12 21, p. 80 ir OL C 120, 1989 5 16.
([3]) OL C 347, 1987 12 22, p. 1.

kadangi vienalaikis nacionalinių ir Bendrijos koordinuojamų programų įgyvendinimas padės įgyti patirtį, kurios dabartiniu metu dar trūksta; kadangi, remiantis įgyta patirtimi, gali pasirodyti būtina peržiūrėti šią direktyvą ir patobulinti priemones, kurias ji įteisina;

kadangi valstybėms narėms turėtų būti suteikta tam tikra laisvė vykdant praktines kontrolės priemones, tačiau ji neturi trukdyti veikti jau pasitvirtinusioms, labiausiai kiekvienai valstybei narei tinkančioms kontrolės sistemoms;

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

1. Šia direktyva nustatomi bendrieji oficialios maisto produktų kontrolės vykdymo principai.

2. Šioje direktyvoje „oficiali maisto produktų kontrolė“, toliau – „kontrolė“ – tai kompetentingų institucijų patikrinimas, kuriuo nustatoma ar:

— maisto produktai,

— maisto priedai, vitaminai, mineralinės druskos, mikroelementai bei kiti priedai, skirti parduoti,

— medžiagos ir gaminiai, skirti liestis su maisto produktais,

atitinka nuostatas, skirtas užkirsti kelią pavojui visuomenės sveikatai, garantuojančias sąžiningus komercinius sandorius ar saugančias vartotojų interesus, įskaitant nuostatas dėl vartotojų informavimo.

3. Ši direktyva taikoma nepažeidžiant nuostatų, priimtų pagal konkretesnes Bendrijos taisykles.

4. Ši direktyva netaikoma metrologinei kontrolei.

2 straipsnis

1. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių, garantuojančių, kad kontrolė bus atliekama pagal šią direktyvą.

2. Valstybės narės užtikrina, kad produktai, skirti siųsti į kitą valstybę narę, bus tikrinami taip pat atidžiai, kaip ir produktai skirti parduoti jų pačių teritorijoje.

3 straipsnis

Valstybės narės neturi leisti netikrinti produkto dėl to, kad jis skirtas eksportui už Bendrijos ribų.

4 straipsnis

1. Patikrinimai atliekami:

a) reguliariai;

b) įtarus, kad nesilaikoma reikalavimų.

2. Patikrinimai atliekami taikant galutiniam rezultatui gauti tinkamus metodus.

3. Patikrinimas atliekamas visais gamybos ir importo į Bendriją, perdirbimo, laikymo, transportavimo, skirstymo ir prekybos etapais.

4. Paprastai patikrinimai atliekami iš anksto neįspėjus.

5. Paprastai kiekvienu atveju patikrinimui pasirenkamas tikrinimui pats tinkamiausias etapas arba etapai, išvardyti 3 dalyje.

5 straipsnis

Kontrolė apima vieną ar daugiau toliau išvardytų veiklos rūšių sąlygomis, nustatytomis 6–9 straipsniuose ir atsižvelgiant į tyrimą, kurį reikia atlikti:

1) patikrinimą;

2) mėginių ėmimą ir analizę;

3) personalo higienos patikrinimą;

4) raštiškos medžiagos ir dokumentų tyrimą;

5) įvairių įmonės taikomų patikros sistemų ir pagal jas gautų rezultatų patikrinimą.

6 straipsnis

1. Tikrinama:

a) teritorijos, patalpų, biurų, gamyklos aplinkos, transporto priemonių, mechanizmų bei įrangos būklė ir jų naudojimas skirtinguose etapuose, išvardytuose 4 straipsnio 3 dalyje;

b) žaliavos, ingredientai, technologinės priemonės ir kiti produktai, naudojami maisto produktų gamybai ir paruošimui;

c) pusgaminiai;

d) gatavi gaminiai;

e) medžiagos ir gaminiai, skirti liestis su maisto produktais;

f) valymo ir remonto priemonės ir procesai bei pesticidai;

g) maisto produktų gamybos ar perdirbimo procesai;

h) maisto produktų ženklinimas ir jų pateikimo būdas;

i) konservavimo būdai.

2. 1 dalyje išvardyti objektai prireikus papildomi:

— pokalbiu su tikrinamos įmonės vadovu ir asmenimis, dirbančiais toje įmonėje,

— rodmenų, gautų įmonėje naudojamais matavimo prietaisais, tikrinimu,

— kompetentingos institucijos matavimo prietaisais atlikto patikrinimo rezultatų palyginimu su duomenimis, gautais įmonėje naudojamais prietaisais.

7 straipsnis

1. 6 straipsnio 1 dalies b–f punktuose išvardytų objektų mėginiai gali būti paimti analizei.

Valstybės narės imasi būtinų priemonių, garantuojančių, kad tikrinami subjektai galėtų kreiptis į kitą kompetentingą instituciją, kad gautų jos nuomonę.

2. Analizės atliekamos oficialiai paskirtose laboratorijose.

Valstybės narės taip pat gali įgalioti kitas laboratorijas šioms analizėms atlikti.

8 straipsnis

Atliekamas asmenų, kurie savo veikloje, tiesiogiai ar netiesiogiai liečia medžiagas ir gaminius, išvardytus 6 straipsnio 1 dalies b–f punktuose, higienos patikrinimas, minimas 5 straipsnio 3 dalyje.

Šiuo patikrinimu siekiama nustatyti, kaip laikomasi asmens higienos ir drabužių švaros reikalavimų. Jis atliekamas nepažeidžiant sveikatos patikrinimų principų.

9 straipsnis

1. Įvairiais etapais, išvardytais 4 straipsnio 3 dalyje, inspektoriai gali atkreipti dėmesį į raštišką medžiagą ir dokumentus, kuriuos turi fiziniai ir juridiniai asmenys.

2. Inspektoriai taip pat gali pasidaryti kopijas arba išrašus iš raštiškos ir dokumentinės medžiagos, pateiktos jiems tirti.

10 straipsnis

Kai inspektoriai nustato ar įtaria pažeidimus, jie imasi reikalingų priemonių.

11 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad inspektoriai turėtų teisę atlikti 6–10 straipsniuose numatytas operacijas.

2. Valstybės narės nustato, kad fiziniai ir juridiniai asmenys privalo būti tikrinami pagal šią direktyvą ir padėtų jiems atlikti savo užduotis.

12 straipsnis

1. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų, kad tikrinami fiziniai ir juridiniai asmenys turėtų teisę apskųsti priemones, kurių imasi kompetentinga institucija patikrinimui atlikti.

2. Jos nustato, kad inspektoriai saugotų profesines paslaptis.

13 straipsnis

Siekdama užtikrinti visose valstybėse narėse vienodą šios direktyvos taikymą, Komisija, per vienerius metus nuo jos priėmimo pateikia pranešimą Europos Parlamentui ir Tarybai apie:

a) esamus maisto inspektorių mokymo normatyvus valstybėse narėse;

b) galimybę parengti Bendrijos nuostatas dėl pagrindinio ir tolesnio inspektorių mokymo turinio ir jo eigos;

c) galimybę parengti Bendrijos kokybės nuostatas visoms laboratorijoms, dalyvaujančioms patikrinimuose ir mėginių ėmime pagal šią direktyvą;

d) galimybę įsteigti Bendrijoje kontrolės tarnybą, sudarant galimybę visoms institucijoms ir asmenims, dalyvaujantiems kontrolės procese, keistis informacija.

14 straipsnis

1. Kompetentinga institucija ar valstybių narių institucijos parengia ir perduoda programas, nustatančias konkrečiu laikotarpiu reguliariai atliekamos kontrolės pobūdį ir dažnumą, pagal 4 straipsnio 1 dalies a punktą.

2. Kasmet iki gegužės 1 d. valstybės narės nusiunčia Komisijai visą būtiną informaciją apie 1 dalyje minimas praėjusiais metais įgyvendintas programas, nurodydamos:

— kriterijus, taikomus rengiant šias programas,

— atliktų patikrinimų skaičių ir pobūdį,

— nustatytų pažeidimų skaičių ir pobūdį.

3. Kasmet iki spalio 16 d., o pirmą kartą – 1991 m., Komisija, pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis Maisto produktų nuolatiniame komitete, pateikia rekomendaciją dėl kitų metų koordinuojamos patikrinimų programą. Ši rekomendacija prireikus gali būti tikslinama atsižvelgiant į koordinuojamos programos įgyvendinimą.

Koordinuojamoje programoje pirmiausia išdėstomi ją įgyvendinant taikomi prioritetiniai kriterijai.

Informacijoje, pateikiamoje pagal 2 dalį, yra specialus, atskiras skyrius apie koordinuojamos programos įgyvendinimą.

4. Praėjus penkeriems metams nuo pranešimo apie šią direktyvą, Komisija pateikia Tarybai pranešimą apie šio straipsnio taikymą, prireikus pridėdama atitinkamus pasiūlymus.

15 straipsnis

Kiekviena valstybė narė Komisijai praneša apie:

— kompetentingą instituciją ar institucijas, jų teritorines atsakomybės ribas bei funkcijas,

— kompetentingų institucijų įgaliotas oficialias laboratorijas ar laboratorijas, atsakingas už kontrolės analizių atlikimą.

Šie sąrašai skelbiami *Europos Bendrijų oficialiojo leidinio* C serijoje.

16 straipsnis

Valstybės narės ne vėliau kaip po 12 mėnesių nuo pranešimo apie šią direktyvą priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip po 24 mėnesių nuo jos pranešimo ([1]), įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisija.

17 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Liuksemburge, 1989 birželio 4 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

P. SOLBES

([1]) Apie šią direktyvą valstybėms narėms pranešta 1989 m. birželio 20 d.